

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **T. H.**, zastoupen Mgr. Janem Boučkem, advokátem se sídlem Charvátova 11, Praha 1, proti žalovanému: **Úřad pro ochranu osobních údajů**, se sídlem Pplk. Sochora 27, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 16. 12. 2011, č. j. 10 Ca 155/2009 – 90,

t a k t o :

- I. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 16. 12. 2011, č. j. 10 Ca 155/2009 – 90, **se z r u š u j e.**
- II. Rozhodnutí předsedy Úřadu pro ochranu osobních údajů ze dne 10. 3. 2009, zn. SPR-4112/08-37, a rozhodnutí Úřadu pro ochranu osobních údajů ze dne 3. 10. 2008, zn. SPR-4112/08-23, **j s o u n i c o t n á.**
- III. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o žalobě.
- IV. Žalovaný **j e p o v i n e n** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti 7.904 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce Mgr. Jana Boučka, advokáta.

O d ů v o d n ě n í :

Rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 16. 12. 2011, č. j. 10 Ca 155/2009 – 90, byla zamítnuta žaloba podaná žalobcem (dále jen stěžovatel“) proti rozhodnutí předsedy Úřadu pro ochranu osobních údajů (dále je „předseda Úřadu“) ze dne 10. 3. 2009, zn. SPR-411/08-37, kterým byl zamítnut rozklad a potvrzeno rozhodnutí Úřadu (dále jen Úřad“) ze dne 3. 10. 2008, zn. SPR-4112/08-23, jímž nebylo vyhověno stěžovatelským návrhům. V odůvodnění rozsudku městský soud uvedl, že se předně

musel vypořádat s návrhem Úřadu, aby žaloba byla odmítnuta, neboť jde o rozhodnutí, jímž správní orgán rozhodl ve věci soukromoprávního nároku. Městský soud pro navrhovaný postup neshledal podmínky a poukázal na celou řadu rozhodnutí Nejvyššího správního soudu. Městský soud proto věcně přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, v mezích uplatněných žalobních bodů. Tvrdil-li stěžovatel, že Úřad poté, co mu byla věc soudem postoupena, byl nečinný a ani po zahájení řízení nevydal rozhodnutí ve lhůtě soudem stanovené, ani jej o důvodech prodloužení lhůty neinformoval, pak toto tvrzení, jakkoli má své opodstatnění, nemohlo mít vliv na posouzení merita věci a zákonnost vydaného rozhodnutí. Stěžovatel se domohl ochrany proti nečinnosti u soudu (rozsudek 7 Ca 285/2005 - 19) a nevydání rozhodnutí ve lhůtě stanovené zákonem, popř. rozhodnutím soudu, samo o sobě nemůže způsobit nezákonnost rozhodnutí ve věci samé. Za vadu řízení dále stěžovatel označil postup Úřadu, aprobovaný předsedou Úřadu při doručování, a to od počátku řízení vedeného Úřadem, včetně doručení rozhodnutí ze dne 3. 10. 2008. Stěžovatel v žalobě nepopřel, že oznámení ze dne 22. 7. 2008 převzal osobně dne 14. 8. 2008, ale namítal, že nejde o řádné doručení, když má pro řízení zástupce, a proto nereagoval. Z uvedeného tedy podle městského soudu vyplývá, že se oznámení o zahájení řízení dostalo do dispozice stěžovatele a jeho procesní obrana tak nebyla zásadním způsobem dotčena. Stěžovatelem účelově volený přístup městský soud hodnotil k jeho tíži a neshledal postup Úřadu ani odůvodnění rozhodnutí předsedy Úřadu ohledně tohoto postupu nezákonným. Městský soud žalobní námitku, že stěžovatel byl vadným postupem správního orgánu v důsledku neseznámení s vyjádřeními ostatních účastníků zkrácen ve svém právu na obranu, neshledal důvodnou. Formální nedostatek doručení výzvy ze dne 8. 9. 2008, pokud k němu vůbec došlo (vzhledem k absenci doručenký), nemohl mít dopad na posouzení merita věci, neboť tato vyjádření jednak obsahovala informace stěžovateli již známé, jednak nebyla zásadním podkladem pro rozhodnutí ve věci. Stěžovatel ani v rozkladu ani v žalobě netvrdil konkrétní skutečnost, která z těchto vyjádření plyne a vůči níž by se nemohl bránit, ale poukazoval vždy jen na formální nedostatek v doručení uvedené výzvy. Stěžovatelovu výhradu vůči řádnému doručení rozhodnutí Úřadu neshledal městský soud důvodnou, když podal rozklad včas a tento byl věcně projednán. V dalších námitkách pak stěžovatel brojil proti zjištění stavu věci a závěrům Úřadu, potažmo předsedy Úřadu, ohledně vyhodnocení věci, zejména oponoval závěru relevance posouzení nabytí právní moci rozhodnutí o přestupku ve vztahu k osobním údajům v evidenčních systémech orgánů veřejné správy. Městský soud neshledal důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí předsedy Úřadu, ani Úřadu, jímž byl stěžovatelův požadavek na omluvu, neboť označená ministerstva neporušila právní předpisy týkající se ochrany osobních údajů, jestliže na základě pravomocného rozhodnutí o přestupku zanesla údaj o postihu za přestupek v evidencích. K porušení jejich povinností jako správce či zpracovatele údajů nedošlo. Městský soud rovněž nepřisvědčil stěžovateli v tom, že Úřad mu odmítl poskytnout ochranu. Úřad ve věci rozhodnutí vydal a skutečnost, že mu nevyhověl nelze považovat za odmítnutí ochrany či porušení ústavního principu odmítnutí spravedlnosti. Stěžovatel dále poukázal na to, že v rozkladu uplatnil námitku proti postupu úřední osoby a rozhodnutí o rozkladu se s touto námitkou nevypořádalo. Především o ní ale nebylo rozhodnuto postupem podle ust. § 12 zákona č. 71/1967 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Městský soud této námitce nepřisvědčil proto, že důvodem podjatosti pracovníka správního orgánu může být jeho konkrétní vztah k věci samé. Tedy určitý zájem na

pokračování

výsledku takového řízení, který lze dovodit z objektivně doložených a tvrzených skutečností, nebo vztah k účastníkům či jejich zástupcům, za který se obecně pokládá vztah příbuzenský, či vztah přátelský či nepřátelský, na který lze usoudit opět podle kvality a intenzity existujícího vztahu mezi dotčenými osobami. Způsob vedení řízení pracovníkem správního orgánu a způsob aplikace procesních, popř. hmotněprávních, norem, jeho aktivity (činnost či nečinnost) bez dalšího důvod podjatosti nezakládá. V napadeném rozhodnutí, byť stručně, ale jednoznačně, předseda Úřadu na uplatněnou námitku podjatosti reagoval tak, že relevantní důvod podjatosti u označené pracovnice neshledal. Vypořádal se tak se vznesenou námitkou způsobem odpovídajícím zákonné úpravě a tvrzení, že nebyla vypořádána není důvodné. Z procesního hlediska navíc nelze shledat oprávněnou ani žalobní námitku, že o námitce podjatosti mělo být rozhodnuto podle ust. § 12 správního řádu. V daném případě byla námitka uplatněna v rozkladu, a proto postup podle citovaného ustanovení již nepřicházel v úvahu. Pokud by byla shledána důvodnou, vedl by takový závěr ke zrušení napadeného rozhodnutí. V opačném případě se s ní rozkladový orgán vypořádá v rozhodnutí o rozkladu. Tak také předseda Úřadu postupoval, a proto městský soud neshledal ani tento žalobní bod důvodným.

Proti tomuto rozsudku podal stěžovatel v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů podle ust. § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. Poukázal na to, že dne 31. 5. 2000 (ještě za účinnosti zákona č. 256/1992 Sb.) podal u Okresního soudu v Benešově návrh, kterým jsem se domáhal náhrady škody způsobené nesprávným úředním postupem a nároků vyplývajících z ust. § 17 písm. e), l) a § 20 písm. a), b), d), e) zákona č. 256/1992 Sb., ve znění pozdějších údajů (dále jen zákon č. 256/1992 Sb.), a to na základě skutečnosti, že ve spisech a informačních systémech Policie ČR a daňových orgánů byl stěžovatel uveden jako pachatel dopravního přestupku, jemuž byla pravomocně uložena pokuta za dopravní přestupek, kterou jsem nezaplatil, a z toho důvodu byla na něm vymáhána a byl evidován jako daňový dlužník. Důvodem, pro který podal tuto žalobu, byla skutečnost, že Finančním úřadem v Benešově byla po stěžovateli exekučně vymáhána pokuta 500 Kč, která mu měla být uložena rozhodnutím Dopravního inspektorátu Okresního ředitelství Policie ČR v Benešově ze dne 28. 8. 1995, č. j. ORBN-759/DI-Př-94, za přestupek ze dne 9. 11. 1994, ačkoliv žádné takové rozhodnutí nebylo jeho zástupci doručeno ani stěžovateli, takže nemohlo nabýt právní moci a se stát vykonatelným. Žalobu směřoval v souladu s ustálenou judikaturou (např. stanovisko pléna Nejvyššího soudu ze dne 22. 1. 1997, sp. zn. Pls 2/96) a k řízení o ní byl příslušný soud. Řízení bylo vedeno před Okresním soudem v Benešově pod sp. zn. 10 C 742/2000. Při jednání dne 21. 6. 2004 zástupkyně žalované České republiky - Ministerstva namítla nedostatek příslušnosti soudu a navrhla zastavení řízení a postoupení věci Úřadu. Usnesením Okresního soudu v Benešově ze dne 30. 6. 2004, č. j. 10 C 742/2000 - 353 bylo řízení zastaveno a po právní moci tohoto usnesení byla věc postoupena Úřadu. Toto usnesení bylo poté potvrzeno usnesením Krajského soudu v Praze ze dne 27. 10. 2004, č. j. 26 Co 443/2004 - 377. Dovolání, které stěžovatel proti tomuto usnesení podal, bylo zamítnuto usnesením Nejvyššího soudu ze dne 31. 3. 2005, sp. zn. 30 Cdo 449/2005. Úřad, jemuž byla věc postoupena, byl nečinný a nevydal žádné rozhodnutí, ačkoliv lhůta podle ust. § 49 odst. 2 správního řádu marně uplynula, aniž by stěžovatel byl vyrozuměn o jejím prodloužení. Místo toho jednotlivé útvary Úřadu vedly mezi sebou interní korespondenci, v níž si navzájem sdělovaly názory na to, že Úřad není kompetentní o věci rozhodnout a že případné rozhodnutí, které by bylo vydáno, by bylo nicotné. Proto stěžovatel dne 29. 12. 2005 podal u městského soudu

žalobu na ochranu proti nečinnosti správního orgánu, kterou se domáhal, aby soud uložil Úřadu povinnost rozhodnout. Tomuto návrhu městský soud vyhověl, když rozsudkem ze dne 30. 4. 2008, č. j. 7 Ca 285/2005 - 19 uložil Úřadu povinnost rozhodnout o stěžovatelském návrhu do 30 dnů od právní moci rozsudku. Tuto povinnost Úřad nesplnil. Proto byl stěžovatel nucen splnění povinnosti vymáhat v exekučním řízení. Úřad takto, kromě svoji několikaleté nečinnosti a nevydání rozhodnutí ani v soudem určené lhůtě, porušil ust. § 18 odst. 3, § 33 odst. 2, § 24 odst. 1, § 25 odst. 3 správního řádu. Teprve rozhodnutím Úřadu ze dne 3. 10. 2008, zn. SPR-4112/08-23 bylo negativně rozhodnuto o stěžovatelských návrzích. Ani toto rozhodnutí nejprve nebylo doručeno zástupci stěžovatele, ale přímo stěžovateli a stejně tak nesprávně bývalému zástupci České republiky - Ministerstva financí. Až následně po upozornění bylo rozhodnutí doručeno správně zástupci stěžovatele. Podaný rozklad předseda Úřadu rozhodnutím ze dne 10. 3. 2009, zn. SPR-4112/O8-37 zamítl a napadené rozhodnutí potvrdil. Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel u městského soudu žalobu, která byla zamítnuta rozsudkem ze dne 16. 12. 2011, č. j. 10 Ca 155/2009 - 90. K žalobní námitce uplatněné s výslovným odkazem na nález Ústavního soudu ze dne 21. 3. 2001, č. j. III. ÚS 138/2000 městský soud uvedl, že pravdivost vyznačení doložky právní moci byla vyvrácena najisto až v průběhu řízení před Okresním soudem v Benešově, že však na této skutečnosti (že nedošlo k řádnému doručení rozhodnutí) neměly žádný podíl ani Policie ČR, ani ministerstvo vnitra či další ministerstva nebo orgány státu, ale že došlo k porušení předpisů zaměstnancem České pošty. Výklad zaujatý městským soudem znamená, že vůči situaci jaké musel stěžovatel čelit, vlastně nemá žádné prostředky právní ochrany podle zákona č. 256/1992 Sb. Česká pošta, která vadně doručovala, totiž žádné stěžovatelské osobní údaje neeviduje, takže u ní náprava v režimu zákona č. 256/1992 Sb. nepřichází v úvahu, a státní orgány, které vycházely z vadné poštovní doručky (jejíž údaje, přes stěžovatelské námitky odmítaly prověřit) se na vadném doručování písemnosti neúčastnily. Takový mechanický a formální výklad práva je absurdní. V této souvislosti stěžovatel odkázal na nález Ústavního soudu ze dne 19. 3. 2008, č. j. II. ÚS 2221/07. Podobně je tomu v části napadeného rozhodnutí, pokud byl zamítnut jeho návrh na uložení povinnosti, aby stěžovateli byly bezplatně poskytnuty informace o všech o něm uchovávaných osobních údajích, který nemohl být vyčerpán uložení této povinnosti na základě pravomocného rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 31. 8. 2001, č. j. 10 C 1/98 - 147, neboť jím bylo rozhodnuto o zcela jiné žádosti z roku 1997, zatímco předmětem řízení před Okresním soudem v Benešově a poté Úřadem byla jeho žádost z roku 2000. Právní výklad zaujatý Úřadem a poté městským soudem představuje přepjatý formalismus a popírá stěžovatelské právo žádat bezplatně jednou ročně, jinak za přiměřenou úplatu kdykoliv, informaci o všech o něm uchovávaných osobních údajích, které vyplývalo z tehdy platného ust. § 17 písm. l) č. 256/1992 Sb. Toto právo přitom vyplývá i z předpisů Evropského společenství [čl. 12 písm. a) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 24. 10. 1995]. V této souvislosti stěžovatel odkázal na nález Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 303/04. Úřad, a poté i městský soud, však zaujal takový výklad právních norem, který nevede k ochraně stěžovatelských práv, pokud jde o Listinu základních práv a svobod i zákonem zaručenou ochranu osobních údajů, ale naopak ochranu takových práv vylučuje a postup podle zákona činí neefektivním. Proto stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek městského soudu a také rozhodnutí předsedy Úřadu a věc vrátil správnímu orgánu k dalšímu řízení.

pokračování

V doplnění kasační stížnosti stěžovatel označil za otazné, zda rozhodnutí Úřadu nejsou nicotná. Správní řízení bylo zahájeno dne 31. 5. 2000, tj. za účinnosti č. 256/1992 Sb. společnou žalobou, kterou podali k Okresnímu soudu v Benešově spolu se stěžovatelem Mgr. M. Š. a A. Z. Nároky žalobců pak byly soudem vyloučeny k samostatnému řízení. Ve všech těchto vedených řízeních byla v roce 2004 řízení zastavena a všechny tyto věci byly postoupeny Úřadu s tím, že od 1. 6. 2000 jde o věci v kompetenci tohoto správního orgánu. Úřad však byl nečinný a odmítal vést návrhová řízení s tím, že jde o pouhé podněty. Na základě žalob stěžovatele a Mgr. M. Š. na ochranu proti nečinnosti Úřadu bylo rozsudky městského soudu uloženo Úřadu vydat v těchto věcech rozhodnutí. V případě stěžovatele tak rozhodl městský soud rovnou, v případě Mgr. M. Š. až poté, kdy jeho předchozí zamítavé rozsudky byly zrušeny Nejvyšším správním soudem. Dále opět všechna řízení probíhala souběžně tak, že návrhy, o nichž bylo zahájeno řízení společnou žalobou, byly Úřadem zamítnuty a stejně tak byly zamítnuty i rozklady proti těmto rozhodnutím. Proti těmto zamítavým rozhodnutím byly stěžovatelem a Mgr. M. Š. podány žaloby k městskému soudu. O jedné ze žalob Mgr. M. Š. dosud nebylo rozhodnuto, zatímco na základě jeho druhé žaloby byla městským soudem správní rozhodnutí vydaná v obou stupních prohlášena za nicotná, protože správní orgán neměl kompetenci k jejich vydání. Stěžovatelova žaloba byla zamítnuta a proti tomuto rozsudku směřuje předmětná kasační stížnost. Takový střídavý výklad jednoho zákona v případě různých osob je absurdní. Tato protichůdná rozhodnutí vydal městský soud i při vědomí, že před rozšířeným senátem Nejvyššího správního soudu probíhá o výkladu ust. § 21 zákona č. 101/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen “zákon o ochraně osobních údajů”). Vzniká proto otázka, zda správní rozhodnutí vydaná Úřadem ve věci stěžovatele nejsou nicotná. Vzniká také otázka, zda citované ustanovení není v rozporu s ústavním pořádkem České republiky. Je totiž nepřijatelné a porušuje rovnost v právech, aby o jedné a téže otázce v případě různých osob soudy rozhodovaly rozdílně. Z tohoto důvodu zároveň stěžovatel podal podnět, aby řízení bylo přerušeno a Ústavnímu soudu byl podán návrh na zrušení citovaného ustanovení, a alternativně návrh na vyslovení jeho protiústavnosti.

Úřad ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že na základě ustálené rozhodovací praxe zvláštního senátu zřízeného podle zákona č. 131/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů a také v návaznosti na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 9. 2012, č. j. 1 As 93/2009 - 273 se domnívá, že nikdy neměl pravomoc k vydání napadených správních rozhodnutí a že jsou tedy nicotná. Na tom nemění nic ani rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 30. 4. 2008, č. j. 7 Ca 285/2005 - 19, který nařídil uvedená rozhodnutí vydat, neboť vycházel z judikatury Nejvyššího správního soudu (rozhodnutí č. j. 2 Ans 8/2008 - 52, č. j. 2 Ans 9/2008 - 55, č. j. 2 Ans 10/2008 - 54), od které se rozšířený senát ve shora uvedeném usnesení odchýlil, a která je tedy nesprávná. Pro úplnost k otázce pravomoci vydat napadená správní rozhodnutí Úřad uvedl, že ze shora uvedených rozsudků vyplývá, že účinností zákona č. 439/2004 Sb. pozbyl Úřad pravomoc řešit spory mezi subjektem údajů a správcem osobních údajů o plnění povinností podle zákona o ochraně osobních údajů. Podání učiněná podle ust. § 21 odst. 3 a 4 citovaného zákona (do 31. prosince 2011) proto nejsou návrhy, kterými by bylo zahájeno správní řízení, ale pouze podněty k uplatnění dozorčího práva Úřadu. V posuzované věci vydal Okresní soud v Benešově dne 30. 6. 2004 usnesení č. j. 10 C 742/2000 - 353, kterým řízení zastavil s tím, že věc bude postoupena Úřadu. Usnesení o postoupení věci nabylo právní

moci až dne 13. 12. 2004. Zákon č. 439/2004 Sb. nabyl účinnosti 26. 7. 2004. V každém případě usnesení o postoupení věci Úřadu nabylo právní moci již za platnosti a účinnosti zákona č. 439/2004 Sb. a je tedy samo věcně nesprávné (nezákonné). Spisový materiál byl poté postoupen Úřadu dne 8. 8. 2005, kdy nejprve mohlo být zahájeno správní řízení. Přesto byl Úřad povinen na základě rozsudku městského soudu vydat nicotná rozhodnutí, mimo jiné i proto, že se jejich vydání stěžovatel domáhal výkonem rozhodnutí. Pokud by Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že správní rozhodnutí není nicotné, Úřad se domnívá, že není dána pravomoc správních soudů pro přezkum tohoto rozhodnutí. Úřad ve stručnosti odkázal na příslušnou argumentaci ve vyjádření k žalobě, přičemž se domnívá, že se městský soud s uvedenými argumenty nedostatečně, resp. nesprávně, vypořádal. Městský soud vycházel zejména z argumentace, že ust. § 21 zákona o ochraně osobních údajů zakládá subjektu údajů (stěžovateli) subjektivní veřejné právo. Podle Úřadu ale nesprávně posoudil, jaké veřejné subjektivní právo mělo podle výkladu Nejvyššího správního soudu v rozsudcích č. j. 2 Ans 8/2008 - 52, 2 Ans 9/2008 - 55, 2 Ans 10/2008 - 54 zakládat. Podle názoru Úřadu se mělo jednat o veřejné subjektivní právo jen na projednání věci Úřadem, nikoliv o veřejné subjektivní právo na ochranu práv subjektu údajů. Mělo se tedy jednat o stejné veřejné subjektivní právo jaké zakládá např. ust. § 129 zákona č. 127/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů při řešení účastnických sporů, tedy právo na řešení sporu, který je svou povahou soukromoprávního charakteru. Stejnou povahu mají podle názoru Úřadu i spory mezi subjektem údajů a správcem podle ust. § 21 zákona o ochraně osobních údajů, což ostatně vyplývá i ze skutečnosti, že se judikatura nakonec sjednotila na tom, že k jejich řešení jsou příslušné právě obecné soudy. Ostatně, pokud by se nejednalo o řešení otázky soukromého práva, měl soud jednat jako s osobami zúčastněnými na řízení také s Českou republikou – Ministerstvem dopravy, Ministerstvem financí a Ministerstvem vnitra, neboť o jejich povinnostech bylo ve správním řízení především rozhodováno. Pokud by Nejvyšší správní soud neshledal rozhodnutí nicotnými a současně dospěl k závěru, že je příslušný k jejich přezkumu, k vlastnímu meritu kasační stížnosti, resp. k otázce řešení napadenými správními rozhodnutími, odkázal Úřad na napadený rozsudek městského soudu. Úřad je toho názoru, že městský soud posoudil oprávněnost, resp. neoprávněnost, žaloby správně a s jeho rozsudkem se v této části plně ztotožňuje. Dále plně odkázal na odůvodnění rozhodnutí správního orgánu I. stupně, odůvodnění rozhodnutí předsedy Úřadu v této věci a své vyjádření k žalobě podané stěžovatelem. Pokud se jedná o soulad zákona o ochraně osobních údajů (zejména jeho § 21) se Směrnicí Evropského parlamentu a Rady č. 95/46/ES ze dne 24. 10. 1995, stejně tak jako o stěžovatelův návrh na předložení věci Ústavnímu soudu, odkázal Úřad na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 93/2009 - 273, které se s totožnými návrhy již zabývalo a neshledalo je důvodnými. S ohledem na uvedené Úřad alternativně navrhl, aby Nejvyšší správní soud vyslovil nicotnost napadených rozhodnutí nebo aby napadený rozsudek zrušil a žalobu odmítl, nebo aby kasační stížnost zamítl jako nedůvodnou.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě podané kasační stížnosti napadené usnesení v souladu s ust. § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti, a přitom sám neshledal vady uvedené v odstavci 4, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

pokračování

Pro rozhodnutí ve věci samé je prioritní posouzení vzniklého sporu o pravomoc mezi správním úřadem a obecným soudem. Otázku pravomoci Úřadu a obecných soudů ve věcech ochrany osobních údajů podle ust. § 21 zákona o ochraně osobních údajů již řešil několikrát zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., např. v usnesení ze dne 24. 2. 2010, č. j. Konf 56/20009 - 7, ze dne 8. 3. 2011, č. j. Konf 94/2011-8 a ze dne 29. 3. 2013, č. j. Konf 57/2012-10. V těchto usneseních bylo vysloveno, že ust. § 21 zákona o ochraně osobních údajů doznalo výrazné změny v souvislosti s přijetím zákona č. 439/2004 Sb. s účinností od 26. 7. 2004. Byla z něj totiž odstraněna veškerá ustanovení, která se týkala poskytování zadostiučinění, placení peněžité náhrady, atd. Nyní může podle ust. § 21 odst. 1 zákona o ochraně osobních údajů subjekt údajů, který zjistí nebo se domnívá, že správce nebo zpracovatel provádí zpracování jeho osobních údajů, které je v rozporu s ochranou soukromého a osobního života subjektu údajů nebo v rozporu se zákonem, zejména jsou-li osobní údaje nepřesné s ohledem na účel jejich zpracování, požádat správce nebo zpracovatele o vysvětlení nebo požadovat, aby správce nebo zpracovatel odstranil takto vzniklý stav. Nevyhoví-li správce nebo zpracovatel takové žádosti, má subjekt údajů právo obrátit se přímo na Úřad. Pokud vznikla v důsledku zpracování osobních údajů subjektu údajů jiná než majetková újma, postupuje se podle odst. 5 citovaného ustanovení při uplatňování jejího nároku podle zvláštního zákona (§ 13 o. z.).

V daném případě nabylo usnesení Okresního soudu v Benešově ze dne 30. 6. 2004 č. j. 10 C 742/2000 - 353 o postoupení věci o náhradu škody způsobené nesprávným úředním postupem Úřadu právní moci dne 13. 12. 2004, tedy po účinnosti zákona č. 439/2004 Sb., a věc byla následně postoupena Úřadu až v červnu 2005. Z výše uvedeného tak vyplývá, že od účinnosti citovaného zákona nemohl Úřad rozhodovat o náhradě za porušení povinnosti podle zákona o ochraně osobních údajů.

Podle ust. § 76 odst. 2 s. ř. s. zjistí-li soud, že rozhodnutí trpí takovými vadami, které vyvolávají jeho nicotnost, vysloví rozsudkem tuto nicotnost i bez návrhu.

Vymezením nicotnosti správního rozhodnutí se podrobně zabýval rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 22. 7. 2005, č. j. 6 A 76/2001 - 96. Jak vyplývá z tohoto rozsudku vady, které způsobují nicotnost, jsou např. absolutní nedostatek pravomoci, absolutní nepřislušnost rozhodujícího správního orgánu (nikoliv však pouhý nedostatek funkční příslušnosti), zásadní nedostatky projevu vůle vykonavatele veřejné správy (absolutní nedostatek formy, neurčitost, nesmyslnost), uložení plnění, které je trestné nebo absolutně nemožné, uložení povinnosti nebo založení práva něčemu, co v právním smyslu vůbec neexistuje, nedostatek právního podkladu k vydání rozhodnutí, např. uložení povinnosti podle zrušeného právního předpisu. Nicotný akt nelze měnit, proto je nicotností automaticky stiženo i rozhodnutí o odvolání či o rozkladu, které mění nicotné rozhodnutí správního orgánu I. stupně. K nicotnosti soud přihlíží z úřední povinnosti a dospěje-li k závěru, že napadené rozhodnutí je nicotné, pak jeho nicotnost rozsudkem deklaruje. V daném případě vydal Úřad v obou stupních rozhodnutí přesto, že se u něj jednalo o absolutní nedostatek pravomoci. Proto se jedná o nicotná rozhodnutí.

Ke stěžovatelovu návrhu, aby Nejvyšší správní soud podal Ústavnímu soudu návrh na zrušení ust. § 21 zákona o ochraně osobních údajů lze odkázat na usnesení rozšířeného

senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 9. 2012, č. j. 1 As 93/2009 - 273, v němž bylo reagováno na totožný návrh stěžovatele, přičemž nebyl shledán rozpor citovaného ustanovení s ústavním pořádkem (bod 34 až 39).

Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud napadený rozsudek městského soudu podle ust. § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. zrušil, a protože pro takový postup byly splněny podmínky již v řízení před městským soudem, vyslovil současně nicotnosti správních rozhodnutí. Ve věci rozhodl v souladu s ust. § 109 odst. 2 věta první s. ř. s., podle něhož rozhoduje o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, když neshledal důvody pro jeho nařízení.

Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud kromě zrušení napadeného rozsudku rozhodl i o nicotnosti správních rozhodnutí, v souladu s ust. § 110 odst. 3 věta druhá s. ř. s. rozhodl o náhradě nákladů za řízení o žalobě. Tento výrok se opírá o ust. § 60 odst. 1 věta první s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel sice měl v řízení o žalobě úspěch, a proto má právo na náhradu nákladů řízení, které mu vznikly, ale protože byl usnesením městského soudu ze dne 29. 6. 2009, č. j. 10 Ca 155/2009 - 52 osvobozen od soudních poplatků a nevznikla mu ani náklady v souvislosti s právním zastoupením, bylo rozhodnuto tak, jak je uvedeno ve výroku.

Nejvyšší správní soud rovněž rozhodl podle ust. § 110 odst. 3 věta druhá s. ř. s. o náhradě nákladů za řízení o kasační stížnosti. Tento výrok se opírá o ust. § 60 odst. 1 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Protože stěžovatel měl v řízení o kasační stížnosti úspěch, má právo na náhradu nákladů řízení, které mu vznikly zaplacením soudního poplatku v částce 5.000 Kč a odměny za právní zastoupení za jeden úkon právní služby 2.100 Kč (písemné podání ve věci samé - § 7, § 9 odst. 3 písm. f), § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky) a náhrady hotových výdajů 300 Kč (§ 13 odst. 1 a 3 citované vyhlášky). Protože advokát je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se jeho odměna o částku odpovídající této dani, kterou je povinen odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, tj. o 504 Kč. Celková částka odměny činí proto 7.904 Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. dubna 2013

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu

DOPLŇUJÍCÍ USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka a JUDr. Karla Šimky právní věci žalobce: **T. H.**, zastoupený Mgr. Janem Boučkem, advokátem se sídlem Charvátova 11, Praha 1, proti žalovanému: **Úřad pro ochranu osobních údajů**, se sídlem Pplk. Sochora 27, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 16. 12. 2011, č. j. 10 Ca 155/2009 – 90,

t a k t o :

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 4. 2013, č. j. 7 As 83/2012 - 45, **se doplňuje** takto:

Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti částku 2.904 Kč do tří dnů od právní moci tohoto usnesení k rukám advokáta Mgr. Jana Boučka.

O d ů v o d n ě n í :

V dané věci Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 22. 4. 2013, č. j. 7 As 83/2012 - 45, zrušil rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 16. 12. 2011, č. j. 10 Ca 155/2009 - 90, a současně vyslovil nicotnost rozhodnutí předsedy Úřadu pro ochranu osobních údajů ze dne 10. 3. 2009, zn. SPR-4112/08-37, a rozhodnutí Úřadu pro ochranu osobních údajů ze dne 3. 10. 2008, zn. SPR-4112/08-23.

Při rozhodování o nákladech řízení o kasační stížnosti však nebylo v plném rozsahu rozhodnuto o odměně zástupce žalobce, který měl ve věci úspěch, a proto má podle ust. § 60 odst. 1 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s. právo na náhradu nákladů řízení, které mu vznikly zaplacením odměny za právní zastoupení advokátem Mgr. Janem Boučkem. Žalobci byla citovaným rozsudkem přiznána pouze odměna za jeden úkon (písemné podání ve věci samé) a nikoliv také za další úkon, jímž bylo převzetí a příprava zastoupení. Za tento úkon náleží odměna 2.100 Kč podle ust. 7, § 9 odst. 3 písm. f) a § 11 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a náhrada hotových výdajů 300 Kč podle ust. § 13 odst. 1 a 3 citované vyhlášky. Protože advokát je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se jeho odměna o částku odpovídající této dani, kterou je povinen odvést

podle zákona č. 235/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, tj. o 504 Kč. Celkem tedy odměna, o níž nebylo rozhodnuto činí 2.904 Kč.

Vzhledem k tomu, že v rozsudku nebylo o nákladech řízení v plném rozsahu rozhodnuto, byl rozsudek na návrh zástupce žalobce doplněn tímto usnesením (§ 166 odst. 1, 2 o. s. ř. za použití § 64 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. června 2013

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu